

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

4 czerwca 2024

nr 44 (LXXIX)

cena: 17 Kč

WIADOMOŚCI
OPUSTOSZAŁY
ZIELONE STOŁY
STR. 2-3

WEEKEND W REGIONIE
DZIECI WESOŁO
WYBIEGŁY NA... SCENĘ
ZŁOTU STR. 4

SPORT
JEST PODIUM NA
TURNIEJU TOLERANCJI!
STR. 7

Gorąco przed referendum

WYDARZENIE: W Lutyni Dolnej równoległe z wyborami do Parlamentu Europejskiego odbędzie się lokalne referendum. Dotyczyć będzie ono budowy ogromnej fabryki, która od początku marca budzi wśród mieszkańców olbrzymie emocje. Nic dziwnego zatem, że na kilka dni przed głosowaniem emocje sięgają zenitu...

Beata Schönwald

O przeprowadzeniu referendum zdecydowali dolnolutyńscy radni 22 kwietnia. Była to odpowiedź na żądania mieszkańców, wśród których wizja powstania betonowej fabryki na terenach zagrożonych powodzią, w bezpośrednim sąsiedztwie domów jednorodzinnych i obszaru specjalnej ochrony ptaków wywołała ogromną falę sprzeciwu. Zakład ma powstać w Wierzniowicach, będących częścią Lutyni, na 278 ha ziemi i produkować baterie do samochodów elektrycznych.

W najbliższy piątek i sobotę mieszkańcy wioski, którzy wezmą udział w referendum, będą odpowiadali na następujące pytanie: „Czy zgadzasz się na wniesienie przez gminę Lutynia Dolna sprzeciwu, ew. uwag do propozycji aktualizacji Zasad Rozwoju Terytorialnego Województwa Morawsko-Śląskiego, która wyznacza obszar Strategicznego Parku Biznesowego na terenie Lutyni Dolnej, oraz zgłoszenia sprzeciwu wobec zezwolenia na budowę Strategicznego Parku Biznesowego?”. Odpowiedź „tak” będzie oznaczać sprzeciw przeciwko budowie, „nie” – zgodę na jej powstanie.

Stowarzyszenie „Zachovejme Poolš!” (Zachowajmy Nadolzie) tuż po sprecyzowaniu pytania do referendum rozpoczęło kampanię przedwyborczą na rzecz niedopuszczenia do budowy fabryki. Od tego czasu na stronie stowarzyszenia na Facebooku zaczęły pojawiać się posty, w których osoby z Lutyni Dolnej prezentowały swoje argumenty przeciwko tej 200-miliardowej inwestycji. Znaleźli się wśród nich m.in. żeglarz światowej sławy Richard Konkolski, proboszcz miejscowej parafii Marián Pospěcha, dyrektorka dolnolutyńskiej podstawówki Jana Josiekowa czy weterynarz Andrzej Iwanuszek.

Aktywiści stowarzyszenia postawili jednak przede wszystkim na osobisty kontakt z mieszkańcami. Z czterostronicową ulotką formatu

● W Lutyni Dolnej odbyło się już kilku publicznych debat nt. budowy fabryki w Wierzniowicach. Wkrótce mieszkańcy będą się mogli wypowiedzieć w referendum.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

A4 wyruszyli na obchód wszystkich dolnolutyńskich domów, których w liczącej ponad 5,3 tys. mieszkańców gminie jest niemało. – Rozdzieliliśmy między siebie wszystkie ulice. Ulotki roznosimy po godzinach pracy, w wolnym czasie, który moglibyśmy poświęcić rodzinie. Wychodzimy ze swojej strefy komfortu i pukamy do wszystkich drzwi, chociaż nie wiemy, jaka będzie reakcja ludzi. W 95 proc. spotykamy się jednak z pozytywnym przyjęciem. Zwłaszcza osobom starszym staraliśmy się wytłumaczyć, jak należy rozumieć pytanie referendalne i dlaczego zostało postawione tak a nie inaczej. Prócz tego organizujemy spotkania z mieszkańcami. Ci, którzy są niezdecydowani, pytają nas na nich o to i owo – powiedziała „Głosowi” Lenka Černochova z „Zachovejme Poolš!”. Ostatnie spotkanie stowarzyszenie organizuje

bezpośrednio przed referendum, w czwartek o godz. 17.00 w Domu PZKO w Wierzniowicach.

Kompletna informacja nt. lokalnego referendum lokalnego pojawiła się 22 maja na stronie internetowej gminy Lutynia Dolna. Ulotki o tej samej treści miały trafić do skrzynki wszystkich domów. – Mam nadzieję, że tak się stało. O dystrybucję troszczy się Czeska Poczta – potwierdził „Głosowi” wójt Pavel Buzek. W materiale znajdują się informacje formalne dotyczące głosowania, argumenty stowarzyszenia „Zachovejme Poolš!” przeciwko budowie zakładu oraz argumenty przemawiające za jego realizacją. W przypadku tych ostatnich chodzi m.in. o obietnice uzyskania, po podpisaniu umowy z inwestorem, setek milionów koron do budżetu gminy. Wśród wynikających z tego korzyści wymienione zostały np. inwestycje w rozwiąza-

Jak głosować w referendum?

- ☑ Referendum w Lutyni Dolnej odbywa się razem z eurowyborami. Udział w referendum nie jest jednak uwarunkowany udziałem w wyborach do Parlamentu Europejskiego
- ☑ Lokale wyborcze będą czynne są w piątek 7 czerwca w godz. 14.00-22.00 i w sobotę 8 czerwca w godz. 7.00-14.00
- ☑ Karty do głosowania wyborca otrzyma w lokalu wyborczym
- ☑ Na karcie do głosowania należy zaznaczyć krzyżykiem odpowiedź „tak” lub „nie”. Karta bez postawionego krzyżyka oznacza udział w referendum z głosem wstrzymującym się.

nia transportowe w ramach drogi I/67, budowa sieci nowych ścieżek rowerowych, inwestycje w remont budynków publicznych, wsparcie finansowe dla imprez publicznych czy rozwój infrastruktury społecznej w zakresie szkolnictwa, służby zdrowia, sportu itp.

Aby referendum było ważne, musi wziąć w nim udział co najmniej 35

proc. osób uprawnionych do głosowania. W Lutyni Dolnej jest ich ok. 4300. Decyzja wynikająca z referendum jest wiążąca, jeśli na daną odpowiedź „tak” lub „nie” zagłosuje ponad połowa mieszkańców, którzy przyszli do urn, a równocześnie co najmniej 25 proc. osób znajdujących się w spisie wyborców gminy.

ZDANIEM... Beata Schönwald

beata.schonwald@glos.live

Wszyscy gonimy czas. Nasz dzienny harmonogram mamy zwykle zaplanowany dokładnie godzina po godzinie i to zarówno w pracy, jak i w domu. W dni robocze, a często także w weekendy. Nie pozwalamy sobie na marnowanie czasu, w czym skutecznie pomagają nam samochód, karmórka, zmywarka, pralka i suszarka.

W sobotę pozwoliłam sobie na takie „marnowanie” czasu. Zamiat samochodem, co zajęłoby mi z mojego miejsca zamieszkania dokładnie 2 godziny i 8 minut, pojechałam do Brzegu (pewnie o nim jeszcze napiszę, bo chodzi o miasto na wskrosz piastowskie i pod wieloma względami pionierskie) pociągami. Chociaż miałam dobre połączenie, a pociągi kursowały punktualnie według rozkładu jazdy, podróz zajęła mi pięć godzin od momentu, kiedy w Suchej Górnej wsiadłam w pociąg osobowy do Czeskiego Cieszyna. Powód, dla którego zdecydowałam się akurat na ten środek lokomocji, nie jest w tej chwili istotny. Ważne jest to, że czas, który spędziłam w podróży, wcale nie był stracony. I to nie tylko ten, który poświęcałam na czytanie książki obejmującej szereg ciekawych spostrzeżeń założyciela międzynarodowej organizacji charytatywnej „Mary’s Meals”, co prowadząc samochód naturalnie nie byłoby możliwe, ale również ten, który spędziłam na zwykłym gapieniu się przez okno.

Zmieniający się za nim krajobraz pozwolił mi z innej perspektywy niż drogowej poznać mijane miasta i wioski i przyrzec się ich zwykłej sobotniej krzątaninie na ulicach i w swoich obejściach. Dzięki tej trwającej kilka godzin podróży wyłoniły się z mojej pamięci różne rodzinne szczegóły, dawne wspomnienia nie tyle moje, co usłyszane od moich przodków. Pierwsze z nich przywołał wybudowany w typowym stylu habsburskim dworzec w Goleśzowie. Inne nawiązywały do nich jak otwierane kolejno szuflady, których zawartość możemy poznać w momencie, kiedy przekreścimy klucz w zamku tej pierwszej. Uświadomiłam sobie również, że podróz pociągiem uczy nas cierpliwości i pokory. Wsiadając w pociąg przestajemy być panami swojego czasu i przestrzeni. Czasu – bo rozkłady jazdy, a czasami również wychodzące poza nie spóźnienia, miejsca – bo różni ludzie dzielą z nami przestrzeń przedziału pociągowego, a czasem nawet całego wagonu. To wszystko razem wzięte powoduje, że dobijając wreszcie do celu podróży, możemy czuć się zmęczeni i zmęczeni zarazem, żalując, że mimo wszystko nie zdecydowaliśmy się na komfort podróży własnym autem. Ale możemy też wysiąść bardziej świadomi własnego ja, jak po przejrzeniu rodzinnego albumu starych i nowych fotografii, wewnątrznie cichsi po tych kilkugodzinnych pociągowych „rekolacjach”.

CYTAT NA DZIS

Marta Paron

burmistrz Kargowej, gdzie w sobotę późnym wieczorem 22-letni kierowca fiata punto potrącił ze skutkiem śmiertelnym babcię, jej córkę i wnuczkę, które przechodziły przez jezdnię w niedozwolonym miejscu

Wszyscy mieszkańcy znali te kobiety. Widzieliśmy się z nimi kilkanaście minut przed wypadkiem, na festynie

Następne posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków odbędzie się w czwartek 6 czerwca 2024 o godzinie 16.30.

Spotykamy się w siedzibie Kongresu Polaków w RC, ul. Grabińska 458/33, Czeski Cieszyn 737 01.

DZIŚ...

4

czerwca 2024

Imieniny obchodzą: Franciszek, Karol

Wschód słońca: 4.16

Zachód słońca: 20.52

Do końca roku: 210 dni

(Nie)typowe święta: Dzień Demokracji, Dzień Drukarza

Przysłowie: „Czerwiec gdy zagrzmi, gdzie zorze zachodzą, ryby się obficie urodzą”

JUTRO...

5

czerwca 2024

Imieniny obchodzą: Bonifacy, Waleria, Walter

Wschód słońca: 4.15

Zachód słońca: 20.53

Do końca roku: 209 dni

(Nie)typowe święta: Dzień Ochrony Środowiska

Przysłowie: „Dobry w czerwcu Bonifacy, gdy w maju dobry Serwacy (13. 5)”

POJUTRZE...

6

czerwca 2024

Imieniny obchodzą: Norbert, Paulina

Wschód słońca: 4.15

Zachód słońca: 20.54

Do końca roku: 208 dni

(Nie)typowe święta: Święto Straży Granicznej, Międzynarodowy Dzień Świata

Przysłowie: „Siej na świętego Norberta, będzie jeździł w niedozwolonym miejscu ściele”

POGODA

wtorek

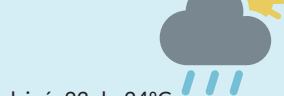
dzień: 19 do 20°C
noc: 13 do 14°C
wiatr: 3-5 m/s

środa

dzień: 23 do 24°C
noc: 10 do 11°C
wiatr: 1-3 m/s

czwartek

dzień: 23 do 24°C
noc: 15 do 16°C
wiatr: 3-5 m/s

Opustoszały zielone stoły

W Polskim Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie w piątek zakończyły się na dobre tegoroczne matury. – Zadwołenie i ogromna ulga – podsumowała swoje uczucia Izabela Wacławik z klasy 4c, która jako ostatnia odpowiadała przy zielonym stole.

• Zakończenie matur do czas wrzuszających podziękowań. Fot. BEATA SCHONWALD

jej ostatnim przed pójściem na uniwersytet w Brnie, gdzie będzie studiować antropologię społeczną i historię społeczną. – Teraz już tylko rozdanie świadectw i komers – cieszyła się uczennica. Zakończenie matur klasy 4c odbyło się w tradycyjnej uroczystej oprawie. Były kwiaty, podziękowania nauczycielom, śmiech, tzy oraz przemówienia końcowa abiturientka. Piątkowy egzamin był

wodzeniem. Niektórzy z was pewnie powiedzą, że nie było to takie trudne, ale to naturalne, bo każda pokonana przeszkoda wydaje się być niższa – przekonywała przewodnicząca komisji maturalnej Jana Gajdzicowa. Wychowawca klasy Tomasz Cienciąła przypomniał, że tegoroczni maturzyści rozpoczynali swoją przygodę z Polskim Gimna-

zjum we wrześniu 2020 roku zdani przez większość roku szkolnego na zdalne nauczanie. – Tym bardziej się cieszę, że daliście radę – zaznaczył. – Wierzę, że znajdzie się cała masa powodów, żeby mile wspominać czas spędzony w szkole. Cieszę się, że mogłem to wszystko zaliczyć razem z wami i dziękuję wam za te wszystkie wspólne przeżycia. Na zawsze zostaniecie już moją pierwszą klasą. Wiele mnie tego nauczyliście i mam nadzieję, że wy też zapamiętacie przynajmniej coś z tego, co starałem się wam przez te cztery lata przekazać – powiedział nauczyciel. Egzamin ustny przy zielonym stole klasy 4c zakończyły okres tegorocznych matur w Polskim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Trwały pełne dwa miesiące, bo pierwszy egzamin – pisemne wypracowanie z języka polskiego – odbył się już 2 kwietnia. Niestety, jak co roku kilku czwartoklasistom „pośliznęła się noga”. – W tym roku mamy 4 osoby, które nie zdały egzaminu maturalnego – jedna nie poradziła sobie z testami dydaktycznymi z języka czeskiego, jedna z egzaminem ustnym z języka czeskiego, mamy niezdaną pracę pisemną z języka angielskiego i dzisiaj jeszcze wyskoczył ustny egzamin z języka

rosyjskiego – poinformowała „Głos” dyrektorka szkoły Maria Jarnot.

Jak jednak zaznaczył Tomasz Cienciąła, wpadka przy maturze tak naprawdę jeszcze o niczym nie świadczy. – Oceny z matury wcale nie są takie ważne, nie ma nawet większego znaczenia, czy zdaliście ją w pierwszym terminie czy którym. Liczy się to, czy umiecie wziąć się do roboty w sytuacji, kiedy wam się nie chce, kiedy rzecz, którą macie do zrobienia, wcale was nie interesuje. To jest właśnie ta dojrzałość, którą jeszcze wiele razy będziecie musieliby wykazać się w życiu – stwierdził wychowawca klasy 4c.

Za kilka dni gimnazjaliści maturzyści wezmą udział w uroczystości wręczeniu świadectw maturalnych w trzynieckiej „Trisii”, a zaraz po niej spotkają się na komersie. Czy będzie ich w szkole brakowało? – Uważam, że każdy rocznik jest bardzo wyraźny i każda klasa specyficzna. Zawsze jest nam więc smutno, kiedy odchodzą, bo ich lubimy. Każdą klasę lubimy na swój sposób, w każdej klasie są indywidualności, które zostaną na długo w naszej pamięci. Oni też tak to czują i nagle się okazuje, że jeszcze chcieliby trochę pochodzić do szkoły – skomentowała dyrektorka Maria Jarnot.

Wyróżnieni za tramwaj

Miasto Cieszyn zostało wyróżnione za realizowany wspólnie z Czeskim Cieszynem projekt „Szlakiem cieszynskiego tramwaju – rozwój transgranicznej turystyki” w piątej edycji konkursu „Innowacyjny Samorząd”, organizowanego przez Serwis Samorządowy PAP.

Innowacyjny Samorząd do projektu Serwisu Samorządowego PAP, w którym wyłaniane i nagradzane są najbardziej innowacyjne samorządy. Chodzi o to, by promować te kreatywne i inspirować inne. Cieszyn, który wspólnie z Czeskim Cieszynem realizował „Szlakiem cieszynskiego tramwaju – rozwój

transgranicznej turystyki”, został dostrzeżony przez kapitułę i wyróżniony w kategorii gminy miejskie. Podczas uroczystej gali w Warszawie wyróżnienie w imieniu burmistrz Cieszyńska Gabrieli Staszkievicz odebrał jej zastępca Przemysław Major.

W ramach projektu „Szlakiem cieszynskiego tramwaju” w Cieszynie zostały m.in. wyremontowana na-
wierzchnia Rynku, powstało także Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej przy moście Przyjaźni z tarasem widokowym i wierną kopią wagonu tramwajowego, jakie jeździły po Cieszynie. (kdm)

• W ramach projektu powstało m.in. Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej z wierną kopią wagonu tramwajowego, jakie jeździły po Cieszynie. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

Walne z jajeczną

Miejscowe Koło PZKO w Czeskim Cieszynie – Osiedlu spotkało się w piątek po południu na walnym zebraniu. Przy tej okazji przygotowano także jajecznicę. Miejschem wydarzenia była siedziba Kongresu Polaków w RC. – W naszym kole mamy 191 członków. Najstarsza jest Helena Bubik, która liczy 96 lat, a najmłodszą jest 20-letnia Klaudia Trampel – mówił „Głosowi” Janusz Trombik, prezes koła. Podczas walnego zebrania, które było zarówno sprawozdawcze, jak i wyborcze, praktycznie wszystkie decyzje podejmowano jednogłośnie. Wybrano nowy zarząd, który w ciągu dwóch tygodni ma wybrać prezesa, jego zastępcę oraz skarbnika. Nowa odłona zarządu będzie odmiłodzona, co u starszych członków budzi nadzieje na prężne działanie. Ponadto zdano raporty rewizyjny i finansowy oraz przedstawiono działalność TA Grupy.

W trakcie zebrania Trombik krótko podsumował działalność koła w ubiegłym roku. Stwierdził na przykład, że odwołano ostatni bal ze

• Wielu członków MK PZKO przybyło na spotkanie całymi rodzinami. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

względem na zbyt małą liczbę zgłoszonych, co przydarzyło się po raz drugi w historii koła. Przedstawił również plan na rok bieżący. Mają się m.in. odbyć prelekcje na temat podróznictwa, turnieje w bowlingu czy spotkanie wigilijne. Jedną z do-brych wiadomości był fakt przyjęcia

dwojga nowych członków, państwa Ciałhotnych. Pomimo burzy, jaka nadeszła pod koniec zebrania, humory dopisywały wszystkim. Jaka była atmosfera, można zobaczyć na zdjęciach i krótkim materiale filmowym na naszej stronie internetowej www.glos.live. (endy)

Do zamków i muzeów ze zniżką

• Zamek w Hukwaldach włączył się do akcji „Z ODIS-ką do zamku”. Fot. wój. mor.-śląskie

Zamki, muzea i inne zabytki znajdujące się na terenie województwa morawo-śląskiego można obecnie zwiedzić taniej. Oferta skierowana jest do posiadaczy aktywnych kart ODIS – Zintegrowanego Systemu Transportowego Województwa Morawo-Śląskiego. Dotyczy obiektów, które biorą udział w akcji „S ODISkou na hrad” („Z ODIS-ką do zamku”).

– Od czerwca do końca września zwiedzający, którzy przedstawiają kartę ODIS ze swoimi danymi osobistymi, mogą uzyskać 25-procentową zniżkę na bilety zwykle lub rodzinne do zabytków, które włączyły się do akcji „Z ODIS-ką do zamku”. Osoby, które w tym samym okresie zwiedzą któryś z obiektów „Technotras”, będą miały bilet tańszy o 15 procent – sprzecywał Łukasz Curylo, wicehetman ds. kultury i opieki nad zabytkami.

Ze zniżką można zwiedzać 13 zamków i muzeów oraz 15 zabytkowych obiektów technicznych. Bilety tańsze o jedną czwartą można nabyć

m.in. w kasach zamków w Nowym Jiczynie, Kuninie i Hukwaldach, Muzeum Těšínska w Czeskim Cieszynie oraz jego oddziałach, Muzeum J.A. Komeńskiego w Fulneku czy zamku – muzeum we Frydku-Mistku. Piętnastoprocentowa zniżka dotyczy m.in. Stańców w Mostach koło Jabłonkowa, Muzeum Ciężarówek Tatra w Koprzywnicy, Browaru Koniówek w Wojkowicach czy też Muzeum Wagonów w Studence. Dzięki zniżkom z kartą ODIS zwiedzający zaoszczędzą podczas jednej wizyty kilkadziesiąt koron na osobę.

Najbliższy weekend warto wybrać się do zamku w Kuninie, który obchodzi 20. rocznicę udośćnienia go zwiedzającym. W sobotę i niedzielę można będzie nie tylko obejrzeć stałą ekspozycję, ale także uczestniczyć w atrakcyjnym programie w komnatach i ogrodach.

Z kolei zamek Hukwaldy może się poszczycić w tym sezonie nowo otwartym zapleczem dla zwiedzających z kasa biletową, sanitariatami oraz pomieszczeniem do zajęć kulturalno-edukacyjnych. (dc)

12 757

tytułów książek trafiło w 2023 roku w charakterze obowiązkowych egzemplarzy do Biblioteki Narodowej w Warszawie. To o 1,8 tys. pozycji więcej niż w poprzednim roku, a na przestrzeni ostatnich 20 lat liczba ta wzrosła niemal trzykrotnie. Plusem wydawania coraz większej liczby książek jest coraz większy wybór tytułów, negatywną kwestią natomiast – sukcesywnie malejące nakłady, coraz niższa opłacalność dla wydawców oraz krótkie życie poszczególnych tytułów. Dane pochodzą z opublikowanego kilka dni temu raportu o ruchu na rynku książki. (dc)

2,5 roku więzienia w zawieszeniu za zderzenie ciężarówki z pociągiem

Sąd w Olomuńcu skazał wczoraj na dwa i pół roku więzienia w zawieszeniu na cztery lata oraz grzywnę polskiego kierowcę ciężarówki za doprowadzenie do zderzenia z pociągiem w 2023 roku. Wyrok jest prawomocny, a strony zrzekły się prawa do apelacji. Polakowi groziło osiem lat więzienia.

W wyroku uwzględniono, że 65-letni Polak w ciągu 20 lat nie był sprawcą żadnego wypadku, przyczynił się do winy i wyraził skruchę. Zasadzono także grzywnę w wysokości 60 tys. koron, które według sądu zostaną uzyskane od pracodawcy kierowcy. Przez sześć lat nie może on prowadzić pojazdów mechanicznych (PAP)

Do wypadku doszło w Olomuńcu 17 października 2023 roku na przejeździe kolejowym z sygnalizacją świetlną, ale bez słabianów. Według prokuratury kierowca w feralnym momencie szukał okularów przeciwsłonecznych, przeoczył sygnalizację świetlną i wjechał na tory w momencie, gdy przejeżdżał pociąg osobowy.

Po zderzeniu doszło do pożaru, a według prokuratury zagrożone było życie 30 osób. Ostatecznie wypadek nie zakończył się tragicznie, tylko dzięki szybkiej reakcji maszynisty pociągu oraz osoby, która w porę pomogła pasażerom uciec z płonącego składu. Dziewięć osób odniosło lekkie obrażenia. (PAP)

Dzieci wesoło wybiegły na... scenę Złotu

– To nie był nasz pomysł, to była lokalna inicjatywa – powiedział ze sceny Bystrzyckiego Złotu lider Elektrycznych Gitar Kuba Sienkiewicz. Z gwiazdą tegorocznej imprezy MK PZKO w Bystrzycy kultową piosenkę „Dzieci wybiegły” zaśpiewał Chór Szkolny PSP im. S. Hadyny „Crescendo”. Impreza powróciła do kalendarza po trzyletniej przerwie.

Szymon Brandys

Dla podekscytowanych chórzystów był to pierwszy występ z takiego formatu gwiazdą. – Niczego takiego nigdy jeszcze nie przerabialiśmy – powiedziała Andrea Opluštil, kierowniczka organizacyjna chóru. Pomimo licznych trudności (napięty plan koncertowy, koniec roku szkolnego i przerwania chorobami szeregi chóru) młodzi śpiewacy poddałi wyzwaniu i w 20-osobowym składzie zaśpiewali napisany przez Kubę Sienkiewicza w 1987 roku utwór (wydany w 1993 na albumie Elektrycznych Gitar „A ty co”). – Ja bym wprawdzie, ze względu na tekst, wybrała inną piosenkę, ale ostatecznie obyło się bez protestów ze strony rodziców i wyszło na to, że to ja się najbardziej przejmowałam – dodała Opluštil.

Zaskoczenia w rozmowie z „Głosem” nie krył lider zespołu. – Nie wiedziałem, że będziemy wykonywać coś wspólnie – powiedział, podkreślając wyjątkowość scenicznego eksperymentu. – Z okazji Dnia Dziecka warto zrozumiemy swoją aranżację, swojej wersji i tylko pozwolić dzieciom tę piosenkę wykonać tak, jak one to czują – dodał.

„Dzieci wesoło wybiegły ze szkoły”, zapaliły papierosy, wyciągnęły flaszki” i dalej „wszyscy mamy źle w głowach, że żyjemy” – czyli znane dobrze w historii polskiej piosenki frazy szybko podchwyciła wielopokoleniowa publiczność. Nie inaczej

było w przypadku innych hitów „Człowiek z liściem”, „To koniec”, czy „Wyszków tonie”.

Na pomysł połączenia obu składów wpadli organizatorzy z bystrzyckiego koła PZKO, z których znakomita większość śpiewała kiedyś w „Crescendo”. – Dyrygentka Danuta Cymerys od najmłodszych lat zaszczerpiała w nas polską muzykę i piosenki Elektrycznych Gitar, dobrze pamiętamy te teksty, stąd ten pomysł, żeby połączyć zespół i chór – wyjaśniła prezes koła Renata Polok.

Organizatorzy przed wejściem na scenę gwiazdy wieczoru w oryginalny sposób wspomnieli zmarłego niedawno Tadeusza Wantułę. W parku rozbrzmiały bluesowe tony muzyki Tadeusza Nalepy, którego słuchał namiętnie pomysłodawca, organizator i zarazem konferansjer Złotów. – Wszyscy Tadka Wantułę pamiętamy, gdyby nie on, nie mielibyśmy tej imprezy, to on ściągał tutaj polskie grupy już w latach 70. – wyjaśniła Polok.

Legendarny już zaolziański festiwal powstał w połowie lat 70. jako Złot Młodzieży. Wantuła dzięki swoim szerokim kontaktom zapraszał do Bystrzycy najlepsze polskie zespoły rockowe i piosenkarzy. Na Zaolziu przejeżdżali m.in. Budka Suflera, Bajm, Perfect, Lombard.

Tegoroczną serię koncertów rozpoczął po południu występ bębniarzy z zespołu Maryli Rodowicz Show zainspirowanej kulturą brazylijską. Następnie przyszedł czas na zespół The Silhouettes złożony z uczniami Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszyńcu, a później na znany w regionie

• Kuba Sienkiewicz, lider Elektrycznych Gitar, wczuwał się w rolę dyrygenta chóru szkolnego „Crescendo”. Fot. SZYMON BRANDYS

QAI, czyli mieszkankę indie pop i akustycznej alternatywy w wykonaniu Tomasza Wałacha (śpiew i gitary), Pavla Pilcha (perkusja), Krystiana Danela (git. elektr.), Vlastimila Škody (bas). Zaśpiewał też Michał Kowalczyk, były wokalista Myslovitz, a obecnie Snowman, który w Bystrzycy gościł już w październiku zeszłego roku.

Zanim na scenę weszły Elektryczne Gitary, dwa solowe występy dały jeszcze uczennice polskiej szkoły w Bystrzycy: Linda Piechaczek z „Gołębim songiem” Maryli Rodowicz oraz Anita Bielan z piosenką „Byłam różą” z repertuaru duetu Kayah & Bregović.

Mocne uderzenie na zakończenie przygotowała dla publiczności praska grupa John Wolfhooker w

ostatnim czasie rozgrzewająca w Czechach szczególnie studentów podczas juwenaliów.

Oprócz licznych stoisk z napojami i kulinariami (o które zadbał m.in. członek MK PZKO w Bystrzycy oraz Macierzy Szkolnej) na terenie parku, w tym roku organizatorzy przygotowali także atrakcje dla dzieci – między szkołami przed bystrzyckim basenem zagościła Strefa Dziecka. W sobotnim Złocie nie zabrakło też innych nowości: uwarzonego specjalnie na tę okazję bystrzyckiego piwa czy wydarzenia towarzyszącego – wycieczki na Praszyną promującą zabawę turystyczną „Przez Kopce” i zorganizowanej przez członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” we współpracy z Dru-

żyną Harcerską „Czarne Pantery”.

O sprawny przebieg całości dbało osiemdziesięcioro wolontariuszy z całego Zaolzia widocznych w złotych czarnych koszulkach z nadrukiem. – Większość ekipy to ludzie z naszego zespołu, klubu młodych albo zarządu, ale są też osoby niezrzeszone w naszym PZKO – dodała Polok, która na terenie parku rozdała kilka deklaracji członkowskich. – Sami do mnie przyszli, pytając o wstąpienie w szeregi naszego koła – podkreśliła. Złot prowadził, znany z wcześniejszych bystrzyckiego piwa czy wydarzenia towarzyszącego – wycieczki na Praszyną promującą zabawę turystyczną „Przez Kopce” i zorganizowanej przez członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” we współpracy z Dru-

żyną Harcerską „Czarne Pantery”. – Jesteśmy jedną wielką rodziną i o tę rodzinną atmosferę zawsze dbamy – powiedziała „Głowski” Marcela Gabrheł, kierowniczka polskiej

W

Na ludowo i na łące

Festyn to jedno z ostatnich największych wydarzeń dla polskiej szkoły i przedszkola w Stonawie w tym roku szkolnym. Niedzielne spotkanie dla całych rodzin w Domu PZKO tym razem odbyło się na ludową nutę z wiosenno-letnimi akcentami.

• „Dziecka ze Stonawy” bawią nie tylko śpiewem, ale też słowem i tańcem.

Szymon Brandys

W Stonawie cały weekend upłynął pod znakiem świętowania Dnia Dziecka. W sobotnie gminne obchody, organizowane razem z miejscowymi organizacjami, włączyło się bowiem także stonawskie koło PZKO. A to nie wszystko, ponieważ w poniedziałek uczniowie polskiej szkoły odwiedzili Dzień Pluszowego Misia.

Uczniowie szkoły zaprezentowali na scenie program folklorystyczny (złożony z piosenek, tańców i słów), będący pokłosiem pierwszych miejsc w XXVIII Przeglądzie Cieszyńskiej Pieśni Ludowej. – Pio-

senka ludowa sprawdza się zawsze – przekonywała Wanda Grudzińska, nauczycielka, która w 2006 roku założyła w szkole zespół „Dziecka ze Stonawy”. Trenowanie głosu dzieci na repertuarze ludowym doradził jej niegdyś śp. Klemens Stowiołek, znany tenor. – Sama sobie tego kiedyś nie uświadamiłam, chociaż wywodzę się z zespołu „Błędownice” – dodała. Na scenie młodzi artyści zaśpiewali m.in. utwory znane z repertuaru kapeli „Kamraci”, śpiewnika Józefa Wierzganca czy zbiorów prof. Daniela Kadłubca.

Wśród gości na sali znaleźli się senator Andrzej Feber, wójt Stonawy Tomasz Wawrzyk, proboszcz stonawskiej parafii rzymskokatolickiej ks. Roland Manowski.

– Jesteśmy jedną wielką rodziną i o tę rodzinną atmosferę zawsze dbamy – powiedziała „Głowski” Marcela Gabrheł, kierowniczka polskiej

podstawówki w Stonawie. Ten rok szkolny w tej placówce podsumowuje już ośmioro uczniów. – Cieszę się, że choć jesteśmy mali i nie mieliśmy w tym roku pierwszoklasistów, to przetrwalimy – dodała. We wrześniu w szkole będzie więcej powodów do radości, bowiem w klasie 1. naukę rozpocznie czworo dzieci.

Przedszkolaki z kolei zamieniły scenę w zieloną łąkę, na której w rolę kwiatów wcieliły się dziewczynki, a motylami zostali chłopcy. Wszystkich do życia budziło wiosenne słońce.

– To ostatnia tak duża impreza w naszym kalendarzu przed wakacjami, choć same starszaki jeszcze będą miały osobne pożegnanie w Urzędzie Gminy, a w przedostatni dzień roku szkolnego wybierzemy się na wycieczkę do Starego Jiczyna – zdradziła kierowniczka 16-osobowego przedszkola Katarzyna Donat.

– To ostatnia tak duża impreza w naszym kalendarzu przed wakacjami, choć same starszaki jeszcze będą miały osobne pożegnanie w Urzędzie Gminy, a w przedostatni dzień roku szkolnego wybierzemy się na wycieczkę do Starego Jiczyna – zdradziła kierowniczka 16-osobowego przedszkola Katarzyna Donat.

• Przedszkolaki wniosły na scenę wiosenno-letnią aurę. Zdjęcia: SZYMON BRANDYS

Poza programem artystycznym na scenie w Domu PZKO nie zabrakło także stoisk gastronomicznych i zabaw dla dzieci. – Oprócz Macierzy Szkolnej i Przedszkolnej w organizację wydarzenia włączył się także Klub Kobiet PZKO – powiedziała

Joanna Bystron, szefowa Macierzy, która przed wakacjami chciała jeszcze zorganizować smażenie jajecznicy dla rodziców, by podsumować cały rok i wytyczyć plany na kolejny.

Kuba Sienkiewicz dla »Głosu«

Przerabialiście już w Elektrycznych Gitarach takie eksperymenty na scenie jak ten w Bystrzycy?

– Z chórami to nie. Od czasu do czasu na naszych występach zgłasza się jakiś gość z muzyką fan, który np. gra improwizowane solo w jakimś utworze albo śpiewa z nami. Są to najczęściej ludzie związani jakos z zespołem, którzy albo nas wspierają w mediach społecznościowych, albo są zaprzyjaźnieni z nami na tyle, że chętnie godzimy się na takie nagłe, niespodziewane czasami, wspólne działania. A jeśli chodzi o chór, to pamiętam wykonanie piosenki „Wytrącał” w Opolu. Zostawialiśmy tam w Alei Gwiazd swoje odciski i autografy i wtedy opolski chór wykonał własną aranżację tego utworu, zresztą bardzo śmieszna i sympatyczna. Po czym zaprezentował cały koloż złożony z naszych trzech kawałków. Było to bardzo dowcipnie wykonane. Mieliśmy też współpracę z Grupą MoCarta, więc kilka piosenek z repertuaru

Elektrycznych Gitar zostało zaaranżowanych na kwartet smyczkowy. Natomiast tutaj byłem zaskoczony. Nie wiedziałem, że będziemy wykonywać coś wspólnie z chórem, ale szybko domyśliłem się, że to z okazji Dnia Dziecka.

No i trafiła się piosenka raczej wymagająca interpretacji dorosłych. „Dzieci wesoło wybiegły ze szkoły / Zapaliły papierosy, wyciągnęły flaszki” to młodzi wykonawcy raczej rozumieją po swojemu...

– Wydaje mi się, że z okazji Dnia Dziecka warto zrozumiemy swoją aranżację, swojej wersji i tylko pozwolić dzieciom tę piosenkę wykonać tak, jak one to czują. I tak to zostawmy.

Kiedy to jednak doktor mówi, że „wszyscy mamy źle w głowach, że żyjemy” to chyba jest coś na rzeczy...

– To była jakaś diagnoza rzeczywistości, ale to oczywiście nie miało

związku z moim zawodem lekarza, tylko to była impreza nad kondycją człowieka, generalnie nad losem gatunku ludzkiego. I taka bardziej refleksja antropologiczna, historyczna...

Zmierzam tutaj raczej do tematu łączenia zawodu lekarza neurologa z profesją artysty na scenie od wielu lat. Oddziela pan mocno te sfery czy wręcz przeciwnie?

– Nie jest to jednak uzupełniająca, bo wiele pomysłów na piosenki bierze się również z praktyki lekarskiej. Jest to jakiś seryjny kontakt z ludźmi, osłuchanie się z różnymi ludzkimi historiami i to się potem przekłada na twórczość. Nie bezpośrednio, bo ani bym nie chciał, ani też nie wypada tego robić. Ale jest to wiedza, jakiś obraz świata, który potem domaga się przedstawienia w piosence. Bo ja traktuję piosenkę jednak jako medium odbijające świat.

W piątek koncert w Tarnowskich Górach, sobota w Bystrzycy, a niedziela w Bielawie na Dolnym Śląsku. I tak ciągle bez zadyszki?

– Warunki są dobre. Wczoraj nawet zwiędzaliśmy zabytkową kopalnię srebra w Tarnowskich Górach, co paradoksalnie jakoś nawet spowodowało, że miałem lepszy głos. Być może ta atmosfera, ten chłód, woda 5-stopniowa, a powietrze 10-stopniowe. I wilgoć związana z nieustającym deszczem kopalnianym spowodowała, że nawet dałem radę lepiej niż zwykle.

Co do tego, że jest co robić na scenie, już się zgodziliśmy. A w gabinecie cały czas też?

– Też, ale ja już jestem wypalonym lekarzem i idę na emeryturę. To jest ostatni rok mojej pracy. Zostawiam sobie jeszcze dwa gabinety i zobaczmy, co z tego wyjdzie, bo już różnie w życiu bywało, że postanawiałem zrobić sobie jakieś zmiany, a było odwrotnie. Ale na razie tego

się trzymam: ograniczam praktykę i więcej czasu chcę przeznaczyć na muzykowanie.

Zaskoczył pana sukces Kwiatu Jabłoni, zespołu stworzonego przez pana dzieci?

– Zaskoczył, ponieważ sukces estradowy, artystyczny jest rzeczą bardzo trudną do zaplanowania i przewidzenia. A moje dzieci, a w szczególności Kasia, gdzieś tak już od początku podstawówki uważała, że ona to zostanie człowiekiem estrady. I to z sukcesem! Krótko mówiąc, chciała być gwiazdą i bardzo mnie to martwiło. Wiedziałem bowiem, w jakie frustracje wpada wiele różnych osób, które sobie tak zaplanują albo zamazają, a nic z tego potem nie wychodzi. Na szczęście się udało, ale zamartwiałem się przez wiele lat: co to będzie? Teraz już moich rad nie potrzebują, a czasy się na tyle zmieniły, że dziś moje rady byłyby bezwartościowe.

(szb)

Kiedy zakończy się wojna w Ukrainie?

Minister spraw zagranicznych RP Radosław Sikorski uważa, że wojna w Ukrainie skończy się, gdy rosyjskie kierownictwo dojdzie do wniosku, że inwazja była błędem, a ostateczny cel nie jest wart pieniędzy i życia ludzkiego. – Nie jesteśmy jeszcze w tym momencie – powiedział w Pradze podczas debaty „75 lat NATO: jak utrzymać kurs?”.

Porażka Władimira Putina jest nadzieją nie tylko dla nas, ale także dla Rosji – ocenił szef polskiego MSZ. Zaznaczył, że w Rosji reformy przychodzą po poważnych porażkach militarnych. Wymienił przegrwane przez Rosję w historii wojny. Wyrzucił przekonanie, że jeśli Zachód nie zmieni kursu, Putin nie odniesie sukcesu.

Minister zwrócił uwagę, że Rosja wydaje na zbrojenia i na wojnę w Ukrainie 8,7 proc. PKB i 40 proc. swojego budżetu. – Nie dotrzymu-

jemy jej tempa – stwierdził. Podkreślił, że Rosjanie prowadzą wojnę z Zachodem od lat, do czego niektórzy ludzie na Zachodzie nie chcieli się przyznać. – Naszym zadaniem jest pokazanie Putinowi, że nie jesteśmy tak bezradni, jak myśli. Musimy wyprowadzić go z błędu – zaznaczył Sikorski.

Dodał także, że rosyjska agresja to zaledwie część wyzwania stojącego przed Zachodem. Wymienił groźby nuklearne, dezinformację i wytworzenie presji migracyjnej. Jako przykład podał sytuację na granicy polsko-białoruskiej. – 90 proc. osób, które próbują ją przekroczyć, ma rosyjskie wizy. To ludzie, którzy zostali ściągnięci do Moskwy, a następnie zabrani na Białoruś, by zniszczyć Unię Europejską w procesie politycznym. Jeśli nie zdołamy obronić granicy, wzrosną poparcie dla skrajnej prawicy, a Unia Europejska mogłaby zostać zniszczona od wewnątrz – przestrzegł.

Minister przekonywał o słuszności przyjętego przez Polskę ograniczenia w podróżach rosyjskich dyplomatów po Polsce. Thumaczył, że nie powinni korzystać z istniejącej

• Ministrowie spraw zagranicznych Polski, Finlandii oraz Republiki Czeskiej podczas debaty „75 lat NATO: jak utrzymać kurs?”. Od lewej: Radosław Sikorski, Elina Valtonen oraz Jan Lipavský. Fot. X/MŚZ RP

W debacie poprzedzającej rozpoczęcie w czwartek wieczorem

dwudniowego nieformalnego spotkania ministrów spraw zagranicznych 32 państw członkowskich NATO uczestniczyli także szefowie dyplomacji Czech i Finlandii. Jan Lipavský powiedział m.in., że Rosja przekroczyła wszystkie czerwone linie i działa bez umiaru. Dlatego też należy odrzucić „samolubną zachodnią retorykę strachu przed eskalacją”. Opowiedział się za tym, aby Ukraina była w stanie bronić się przed agresją nawet na terytorium Rosji. – Ukraina nie może walczyć z Rosją, mając jedną rękę związaną z plecami – dodał.

Szefowa fińskiej MSZ Elina Valtonen podkreśliła, że zamrożenie konfliktu na obecnym etapie nie jest żadnym rozwiązaniem. Jej zdaniem, NATO potrzebuje przed szczytem w Waszyngtonie nie tylko nadziei, ale także determinacji w dalszej pomocy dla Ukrainy oraz zdecydowanie pracować nad zdolnością obronną i zdolnością do odstraszenia. (PAP)

W rewanżowym meczu barażowym Fortuna Ligi piłkarze Karwiny pokonali na własnym stadionie drugoligowy Wyszków 1:0, kompletując w dwumeczu dwie wygrane identycznym wynikiem i co za tym idzie – potwierdzając swoją obecność w gronie piłkarskiej czeskiej elity również w przyszłym sezonie. Złotego gola wystrzelił gospodarzom Rajmund Mikuš. Pierwszoligową przynależność uratowali też gracze Czeskich Budziejowic w dwumeczu z Táborskem.

Janusz Bittmar

FORTUNA LIGA

KARWINA

- WYSZKÓW 1:0

Do przerwy: 0:0.

Bramka: 54. Mikuš.

CZK: 90. Nghabo (W).

Karwina: Ciupa – Raspopović, Svozil, Bergqvist, Fleišman – Moses (89, Bederka), Čavoš – Mikuš (75, Memić), Budinský (75, Žák), Ražnatović (66, Regál) – Ežeh (89, Adeleke).

Niedzielny pojedynek na Miejskim Stadionie w Karwinie-Raju nie był wielkim widowiskiem. W pierwszej połowie niski poziom futbolu rekompensowali piłkarze przynajmniej podwyższoną adrenaliną. Na murawie sporo było przepychanek i nerwowych starć, co czerwona kartką przypłacił... trener napastników MFK Karwina Michal Papadopoulos, który według sędziego zbyt długo zweekał na ławce z oddaniem piłki rywalowi, a w końcówce spotkania Nghabo po zaatakowaniu karwińskiego obrońcy Svozila w stylu MMA. W pierwszej odsłonie spotkania karwiniacy mieli więcej z gry, trafili też do siatki Wyszkowa, tyle że piękny gol z dystansu Mikuša poprzedzał spalony.

Rumieńców nabrała gra dopiero w drugiej połowie. Bohaterem Karwiny został Mikuš, który w 54. minucie po akcji oskrzydłającej wpakował wślizgiem piłkę do wyszkowskiej siatki. Ranga spotkania w drugiej połowie zgasiła ambicje Wyszkowa, który próbował gry z kontrataków, ale nieskutecznie. Świetnie w tym dwumeczu bronili Jiří Ciupa. Jego pewne interwencje wносиły bowiem spokój w poczynania karwińskich defensorów, a kiedy już nie zdążył zareagować, to uratowała go poprzeczka. – Podkreślałem przed tym dwumeczem, że rywal posiada dużą klasę. I tak było, mieliśmy z Wyszkowem ciężką przeprawę – stwierdził na pomocowej konferencji prasowej trener Karwiny, Marek Bielan. – Zamknęliśmy dziś nasze flanki, bo zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że skrzydłowi po-

● Gwiazdą barażowego dwumeczu był pomocnik MFK Karwina Rajmund Mikuš (z prawej). Fot. mfkkarwina

mocny Wyszkowa potrafią zagrać rewelacyjnie – dodał szkoleniowiec. – Ważnym ogniwem naszej gry był w barażach Rajmund Mikuš, który wrócił po poważnej kontuzji w świetnej formie. Był naszym kluczowym piłkarzem w tym dwumeczu – zaznaczył dla „Głosu” Bielan.

MŚLF

U. BROD - TRZYNIEC 3:3

Do przerwy: 2:1.

Bramki: 6. Votava, 9. Mančík, 57. Červenka – 49. i 56. Cienciala, 14. Dedič.

Trzyniec: Mrůzek – Omasta, Szewczek, Dadak Bolf – Samiec, Zinhasović (63. Machuča) – Vlachovský (63. Konečný), Yakubu (71. Ayoola), Cienciala, Dedič.

Podopieczni trenera Tomáša Hejduška liczyli na boisku Uherskiego Brodu na więcej, niż tylko remis i to w dodatku w przeciętnym spotkaniu nawet jak na standardy trzecioligowe. – Dla nas ten remis smakuje jak porażka, zagraliśmy słabo – skomentował spotkanie trener Trzynieca.

BOHUNICE - KARWINA B 0:2

Do przerwy: 0:0.

Bramki: 75. Molitorisz, 89. Byrtus. **Karwina B:** Šimeček – Bržoska, Trček, Kauan Carneiro, Bielan – Traore, Motyčka – Papalele (83. Byrtus), Ayaosi (73. Zdunek), Molitorisz (83. Jurga) – Vinicius (70. Vodilka).

To był udany weekend dla całego karwińskiego klubu. Oprócz sukcesu pierwszego zespołu dobry wynik zanotowały też rezerwy klubu, które ostatnio męczyły się w trzeciej lidze niemilosiernie. – Miesiąc słabszej dyspozycji zdecydowanie wystarczy. Cieszę się z wygranej, tym bardziej że zagraliśmy na wąskim boisku i z przeciwnikiem prezentującym atletyczny futbol – ocenił wygraną trener Karwiny B, Čestmír Kročil.

ZLINSKO - OSTRAVA B 1:3

Do przerwy: 0:1.

Bramki: 91. Vintř – 37. Chvěja, 86. Hořal, 94. Elekana.

Ostava B: Struhař – Sirotek, Řiha, Uchenna, Sanneh – Elekana, Ho-

laň, Drozd (72. Samuel), Kilibarda (60. Málek) – Chvěja (84. Fadaïro), Kašpárek (84. Temel).

Trwa zwycięska passa młodej ostrawskiej drużyny, która już z wyprzedzeniem zapewniła sobie awans do drugiej najwyższej klasy rozgrywek. Podopieczni Josefa Dvorníka zwyciężyli również w meczu na szczycie, pokonując wicelidera tabeli.

W innych meczach 30. kolejki: Blansko – Frydek-Místek 2:2, Znojmo – Frydlant n. O. 3:0, Zlín B – Rosice 1:0, Hulčyn – Slovácko B 2:2, Hranice – Hodonin 3:4, S. Brno – Uničov 3:3. **Lokaty:** 1. Ostrava B 73, 2. Zlínsko 59, 3. Trzyniec 56... 6. Karwina B 50 pkt.

DYWIZJA F

28. kolejka: Frensztat p. R. – Hawierzów 1:3 (57. Halda – 9. Heller, 45. i 58. Wojnar), Polanka – Witkowiec 2:1, Szumperk – Jeseník 3:0, Kárníów – Wracimów 1:3, Opawa B – Bruntal 5:1, W. Międzyrzecze – Bilowec 1:2, Rzepiszce – Hlubina 3:3; dziś (17.30) Břidlična – Bogumin. **Lokaty:** 1. Hlubina 60, 2. Opawa B 53, 3. Hawierzów 49... 6. Bogumin 47 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

28. kolejka: Cz. Cieszyń – Sl. Orłowa 0:2 (Herman, Zach), Beneszów Dolny – Stonawa 2:4 (Skroch, A. Věčerek – Jatagandzidis 3, Motyčka), Jakubczowice – Datynie Dolne 3:0, Wrzesina – Haj 1:1, Herzmanice – Koberzyce 3:0, Petřvald n. M. – Ol-drzysów 6:2, Kr. Pole – P. Polom 0:5. **Lokaty:** 1. P. Polom 70, 2. Petřvald n. M. 66, 3. Sl. Orłowa 51... 5. Stonawa 47, 7. Cz. Cieszyń 43, 12. Datynie Dolne 33 pkt.

IA KLASA-gr. B

24. kolejka: Šmilovice – Koprzywnica 2:1 (Cieslar, Voznica – Socha), Bystrzyca – Jablonków 2:0 (Cienciala, Kantor), Raszkowice – Sucha G. 5:0 (Němec, Vojkovský, Prečí, Tšitzas, Mojžíček), St. Miasto – Olbrachcice 2:1 (Pavela, Glembek – Mik), L. Piotrowice – Ticha 0:4 (Kocián 2, Švrček, Šrněský), Dobratice – Kozłowice 2:1. **Lokaty:** 1. St. Miasto 67, 2. Raszkowice 48, 3. Bystrzyca 47... 6. Šmilovice 38, 9. Olbrachcice 33, 10. Sucha G. 23, 11. L. Piotrowice 23, 12. Jablonków 21, 13. Pietwałd 16 pkt.

IB KLASA-gr. C

24. kolejka: B. Orłowa – Gnojnik 5:2, Oldrzychowice – I. Piotrowice 3:2, Wędrzynia – Sedlische 2:0, Toszonowice – Niebory 2:1, Żuków G. – Nydek 1:1, Liskowice – Wierzniovice 8:0. **Lokaty:** 1. Liskowice 59, 2. Oldrzychowice 48, 3. B. Orłowa 43 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

24. kolejka: G. Błędowice – Sn Hawierzów 3:3, Wierzniovice B – Hawierzów B 3:5, Lutynia D. – G. Hawierzów 3:2, Dziecmorowice – B. Rychwałd 3:2, V. Bogumin – Sucha Górna B 1:6, Dąbrowa – S. Pietwałd 4:1. **Lokaty:** 1. Dziecmorowice 55, 2. Łąki 52, 3. Sn Hawierzów 49 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

28. kolejka: Gródek – Janowice 0:2, Piasek – Chlebowice 2:0, Wojkowice – Milików 0:2, Šmilovice B/Niebory B – Bukowice 1:4, Mosty k. J. – Hukwałdy 3:2, Czeladna – Nawsie 3:1, Noszowice – Starzec 4:1, Pržno – Metyłowice 4:1. **Lokaty:** 1. Janowice 71, 2. Gródek 70, 3. Noszowice 70 pkt.

Jest podium na Turnieju Tolerancji!

Młoda drużyna piłkarska reprezentująca barwy Polaków w Republice Czeskiej wywalczyła w sobotę w Pradze trzecie miejsce w 26. edycji Turnieju Tolerancji o Puchar Senatu RC. Podopieczni Romana Konderli w stawce mocnych drużyn mniejszości narodowych z całego świata pokazali bardzo ambitny futbol, sięgając m.in. po koronę króla strzelców dla Denisa Niestanika (10 zdobytych bramek).

Janusz Bittmar

Zaolziańscy piłkarze wybrani do udziału w turnieju przed 10-letniego członka Orłów Zaołzia, Romana Konderli, trafili w tym roku do grupy C obok reprezentacji mniejszości narodowych Słowacji, Ukrainy, Mongolii i Sudanu. Najbardziej wyróżnany mecz na stadionie Juliska w Pradze rozegrali nasi piłkarze z Ukrainą, zremisowany 4:4 po zaciętej walce. W pozostałych spotkaniach Zaołziacy wygrali różnicą klasy, z czystym kontem (z Sudanem 10:0, Mongolią 9:0, Słowacją 5:0), zajmując w tabeli grupy C pierwsze miejsce.

W półfinale drużyna Romana Konderli nie sprostała Wietnamczykom, przegrywając 2:3. W efekcie musiała się zadowolić meczem o trzecie miejsce. Szansa na podium okazała się jednak na tyle atrakcyjna, że Zaołziacy w dobrym stylu rozmontowali Bułgarów, plasując się ostatecznie po zwycięstwie 6:2 na świetnym trzecim miejscu. Z wygranej w całym turnieju radowali się Ukraińcy.

– Jestem dumny z chłopaków. Pokazaliśmy charakter, bały się nas nawet tak utytułowane drużyny, jak Ukraina, Wietnam czy Bułgaria – powiedział „Głosowi” szef ekipy, Roman Konderla. – Szczególne podziękowania dla Jacka Gajewskiego z Ambasady RP w Pradze, który pomimo kapryśnej pogody wspierał nas na każdym kroku i trzymał kciuki za powodzenie w całym turnieju – dodał szef zaolziańskiej drużyny. Z punktu widzenia medalowych

● Młody zespół z Zaołzia zajął trzecie miejsce w międzynarodowym turnieju mniejszości narodowych w Pradze. Fot. ARC zespołu

ambicji najważniejsze dwa mecze Zaołziacy rozegrali jeszcze przed fazą półfinałową. W grupie C podopieczni Romana Konderli przełamali kłutwę przegranych pojedynków z Ukrainą na tym turnieju, remisując w ważnym spotkaniu 4:4, zaś w ćwierćfinale nasi piłkarze uparali się z mocną Palestyną 2:1. – W meczu z Ukrainą jeszcze na minutę przed końcem prowadziliśmy 4:3, ale w końcu zadowolili nas też remis dający nam awans z grupy – zaznaczył w rozmowie z naszą gazetą Konderla. – Palestynę wspierało zaś na Julisce sporo kibiców, zagraliśmy więc w gorącej atmosferze – zdradził szef ekipy.

Drużyna Polaków w RC pokazała w Pradze dorosły i zespołowy futbol,

w którym również jednostki decydowały o końcowym sukcesie. Świetne zawody zaliczyli obaj golkipery, Filip Hulboj i Jerzy Szotkowski, w polu z kolei Dawid Martynek, Denis Niestanik czy Daniel Jež. – Wszyscy zasłużyli jednak na oklaski, tak mocnej drużyny dawno nie mieliśmy – podkreślił Konderla. Martynek w półfinale z Wietnamem przy stanie 2:2 mógł przesądzić o zwycięstwie, ale jego efektowne „nożyce” wylał bramkarz, a rywal z kontry strzelił bramkę na 3:2. Poploch w defensywie rywali siał w całym turnieju Niestanik, występujący na co dzień w barwach Witkowiec. Jego 10 trafień robi wrażenie.

Drużyna z Zaołzia jako jedyna przyjechała do Pragi już dzień

J&T Banka Ostrava Beach Pro 2024:

międzynarodowy turniej w siatkówce plażowej z udziałem mistrzów świata – duetu Ondřej Perušič, David Schweiner (od środy do niedzieli w ostrawskich Dolnych Witkowicach).

W SKRÓCIE

FRENCH OPEN: DZIŚ ĆWIERĆFINAŁ ŚWIĄTEK - VONDRO-UŠOWA. Iga Świątek wygrała z Rosjaną Anastazją Potapową 6:0, 6:0 i awansowała do ćwierćfinału wielkoszlemowego turnieju French Open. Prowadząca w światowym rankingu polska tenisistka walczy o trzeci z rzędu i czwarty w karierze triumf w Paryżu. W drodze do półfinału Świątek zmierzy się we wtorek (11.00) ze zwyciężczynią Wimbledonu – Czeską Markétą Vondroušową. Czeszka w trzeciej rundzie rozprawiła się z Serbką Olgą Danilović 6:4, 6:2.

FRENCH OPEN: HURKACZ ZA BURTA. Rozstawiony z numerem ósmym Hubert Hurkacz przegrał z Bułgarem Grigorem Dimitrowem 6:7 (5-7), 4:6, 6:7 (3-7) w 1/8 finału wielkoszlemowego turnieju tenisowego French Open w Paryżu. Mecz trwał dwie godziny i 51 minut. 33-letni Dimitrow, startujący z numerem 10., potwierdził, że jest bardzo niewygodnym przeciwnikiem dla Hurkacza. Wygrał z nim wszystkie sześć meczów.

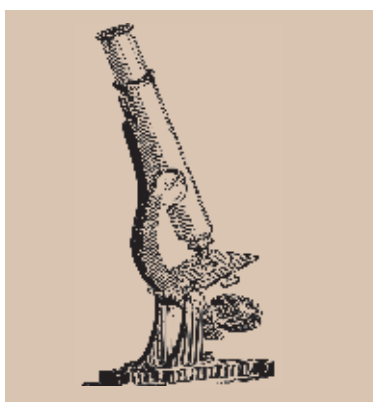
WIELKI POWRÓT MOTORU LUBLIN. Piłkarze Motoru Lublin pokonali w Gdyni w finale baraży Arkę 2:1 (0:1) i awansowali do ekstraklasy, z której spadli w 1992 roku. Bezpośredni awans do ekstraklasy zapewniła sobie – jako mistrz 1. ligi – Lechia Gdańsk oraz drugi GKS Katowice. Te zespoły oraz Motor zastąpią w najwyższej klasie Wartę Poznań, Ruch Chorzów i ŁKS Łódź.

KOMPLET ZWYCIĘSTW SIATKAREK. Polskie siatkarki z kompletem zwycięstw zakończyły udział w drugim turnieju Ligi Narodów w amerykańskim Arlington. W ostatnim meczu pokonały ekipę gospodarzy 3:1 i była to ich ósma wygrana z rzędu. Podopieczne trenera Stefano Lavarinię w nocy z soboty na niedzielę rozegrały jedno z najlepszych spotkań w tegorocznej edycji.

NOWY FORMAT LM. Zakończony sobotnim finałem pomiędzy Realem Madryt a Borussia Dortmund (2:0) sezon piłkarskiej Ligi Mistrzów był ostatnim w tym formacie. W kolejnych rozgrywkach będzie wiele zmian, m.in. zwiększenie liczby uczestników z 32 do 36 drużyn i zastąpienie fazy grupowej systemem ligowym. Co ważne, każda z drużyn skonfrontuje się z ośmioma różnymi przeciwnikami, tym samym nastąpi odejście od dobrze znanego do tej pory systemu mecz i rewanż. Do fazy pucharowej bezpośrednio awans wywalczy osiem najlepszych klubów wyłonionych na podstawie tabeli, a kolejne szesnastie w dwumeczach barażowych.

(jb, PAP)

RETROSKOP

Po przerwie wracamy do naszej retro-zabawy. Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiadajcie wysyłając na adres: bittmar@glos.live.

Raz na cztery odcinki do jednego z Was powędruje voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportissimo. Kolejna „lotna premia” z nagrodą pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 178. W puli konkursowej liczą się wszystkie wasze poprawne głosy na przestrzeni miesięcznego cyklu.

Prawidłowa odpowiedź z poprzedniego Retroskopu nr 175: sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiadajcie wysyłając na adres: bittmar@glos.live.

PYTANIE NR 176

Ten czeski piłkarski napastnik zaskarbił sobie serca wielu fanów, w szczególności kibiców Karwiny i Drnowic. W sezonie 2000/2001 w barwach Drnowic zdobył koronę króla strzelców najwyższej klasy rozgrywek (15 bramek). Do siatek rywali trafił też w zespole Karwiny w latach 1996-1998.

Roman Wróbel mistrzem Europy

Roman Wróbel, na co dzień wójt Bystrzycy, został mistrzem Europy w kulturystyce naturalnej w kategorii wiekowej powyżej 60 lat. To kolejny sukces Wróbla w jego ulubionej dyscyplinie sportowej.

Podczas mistrzostw Europy ICN w kulturystyce naturalnej, jakie odbyły się we włoskim Rimini, Wróbel do złotego medalu dołożył srebro w fitness sylwetkowym w kategorii 50 plus. – Trochę narozrabiałem – uśmiecha się Roman Wróbel, wójt Bystrzycy informując redakcję „Głosu” o swoim sukcesie. Po tym, jak w listopadzie 2023 roku we włoskiej Perugii sięgnął po wicemistrzo-

stwo świata ICN 2023 w fitness sylwetkowym i trzecie miejsce w kulturystyce naturalnej, w miniony weekend potwierdził swój prymat na Starym Kontynencie. (kfm)

● Roman Wróbel potwierdził swój prymat na Starym Kontynencie. Fot. ARC, Romana Wróbla

CIESZYŃSKIE RODY /221/

Michael Morys-Twarowski

Spśród przedstawicieli rodu Buczków wyróżnił się nauczyciel Jan Buczek, urodzony w Trzanowicach. Za sprawą literówki figuruje on w różnych zestawieniach jako „Jan Buzek”.

Już w katastrze karolińskim z 1723 roku odnotowano dwóch przedstawicieli rodu Buczków, posiadających nieruchomości w Trzanowicach Dolnych. Byli to Maciej (Matys) Buczek i Jakub Buczek. W urbarzu (spisie powinności) z 1770 roku między właścicielami gruntów w Trzanowicach Dolnych występuje dwóch Janów Buczków. Pierwszy miał grunt siedlaczki pod numerem 21, drugi posiadał grunt zagrodniczy pod numerem 2.

Wójt Trzanowicy Dolnych

Jeżeli napisać monografię Buczków z Trzanowic, to na obszerniejszy biogram zasługiwałby Jan Buczek (1779-1840). Był synem Jana Buczka, chałupnika w Trzanowicach Dolnych nr 43, luteranina, i Anny, katolickiej. Został wychowany w wyznaniu ewangelickim. W 1813 roku nabył grunt chałupniczy oznaczony nr 11.

Już w 1806 roku został wójtem Trzanowicy Dolnych. Po raz ostatni jako wójt występuje w źródłach w 1816 roku (w 1820 roku wójtem był już Jan Besztekur). Zmarł 17 sierpnia 1840 roku.

Był dwukrotnie żonaty. 16 listopada 1802 roku poślubił Marię Brych (zm. 1826), córkę Pawła, siedlaka w Trzanowicach Dolnych nr 6. Będąc wdowcem 20 sierpnia 1826 roku ożenił się z Anną z domu Staniek, wdową po Jerzym Danysiu, chałupniku w Trzanowicach Górnych. Z pierwszego

Skąd to nazwisko?

W bazie „Nazwiska w Polsce”, dostępnej na stronie internetowej Instytutu Języka Polskiego PAN, pojawia się kilka propozycji odnośnie etymologii nazwiska „Buczek”: 1. od słowa „buczek” (piączek, żrzęda), 2. od słowa „miłody buk”, 3. od nazwy osobowej Buk albo Buc(z) (np. syn osoby o nazwisku Buk).

Skąd ten ród?

Nazwisko Buczek jest bardzo popularne (w Polsce nosi je ponad 10 tysięcy osób), a współcześnie najwięcej Buczków mieszka w Warszawie, Krakowie oraz w powiatach biłgorajskim, brzozowskim, nowosądeckim i krośnieńskim. Przy tak dużej populacji należy założyć, że nazwisko Buczek powstawało niezależnie w różnych regionach. Płynię z tego wniosek, że Buczkowie z Księstwa Cieszyńskiego mieszkają tutaj przypuszczalnie od ukstałowania się nazwiska, co nastąpiło przypuszczalnie w XVI wieku – jeżeli nie wcześniej.

Gdzie doczytać?

Buczek – genealogia, <http://przodkowiecieszyna.blogspot.com/2014/10/buczek-genealogia.html> (materiały do genealogii rodu).

Z kościoła i szkoły. Drogomysł. († Jan Buczek). W Ołbrachcicach zmarł dnia 29. kwietnia sędziwy nauczyciel ewangelicki pan Jan Buczek. Urodzony w Trzanowicach w roku 1815, kształcił się na nauczyciela w Cieszynie aż do roku 1833, w którym objął posadę nauczyciela pomocnika przy ewangelickiej szkole w Drogomyslu. Stąd powołano go do Grodziszca, gdzie wiernie i z powodzeniem pracował aż do roku 1845. Powołany do Orłowej, umiał sobie i tu sumienną pracą, cichem i chrześcijańskim życiem zjednać miłość i wdzięczność małych i wielkich. Nieobszczy był jednym z najczynnijszych założycieli zboru orłowskiego. Wszystkie pisaniny, ja-

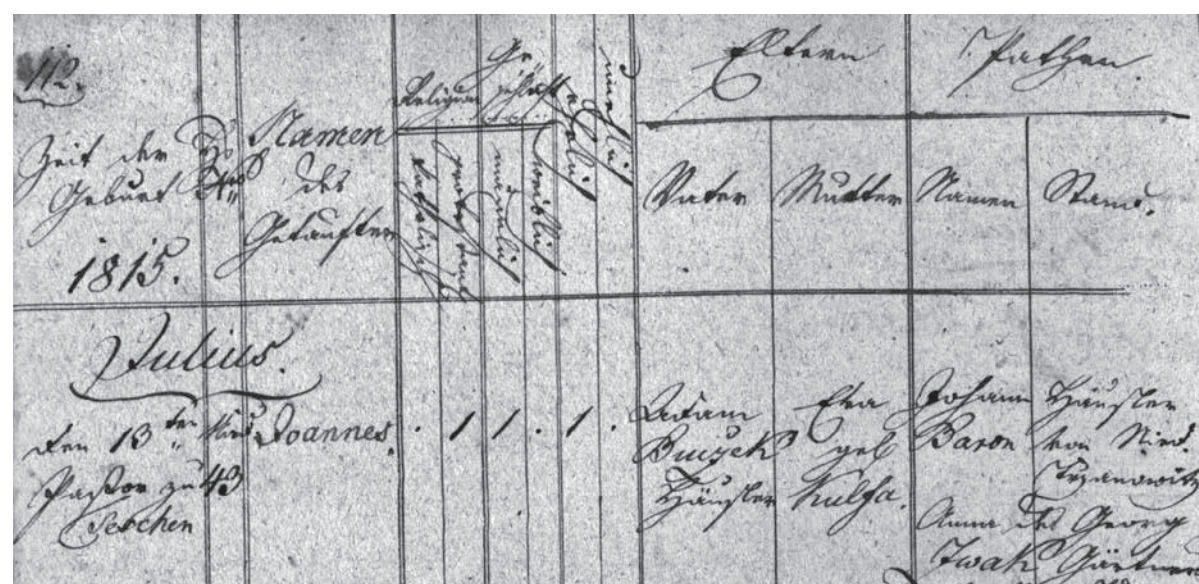
● Początek artykułu o Janie Buczku, nauczycielu z Ołbrachcic. Autorem tekstu mógł być jego zięć, Andrzej Grześ, nauczyciel w Drogomyslu. Źródło: „Nowy Czas”, 1886, nr 10.

małżeństwa Jana Buczka pochodzili Anna (ur. 1803), Jerzy (I) (ur. 1805), Jerzy (II) (ur. 1806), Jan (1808-1830), Andrzej (ur. 1810), Maria (I) (ur. 1813), Ewa (ur. 1816) i Maria (II) (ur. 1819), z drugiego Katarzyna (ur. 1830).

Zastużony nauczyciel

Bratankiem i imiennikiem Jana wójta był Jan nauczyciel. Przyszedł na świat w Trzanowicach Dolnych nr 43 w 1815 roku jako syn Adama Buczka (ur. 1790) i Ewy z domu Kulfa.

Kształcił się w Cieszynie, w 1833 r. został nauczycielem pomocniczym w szkole ewangelickiej w Drogomyslu. Krótko potem przeniósł się jako nauczyciel do szkoły ewangelickiej

● Metryka chrztu Jana Buczka, urodzonego w 1815 roku w Trzanowicach. Źródło: Archiwum Krajowe w Opatowie.

w Grodziszczu, gdzie pracował 11 lat. Anna (ur. 1803), Jerzy (I) (ur. 1805), Jerzy (II) (ur. 1806), Jan (1808-1830), Andrzej (ur. 1810), Maria (I) (ur. 1813), Ewa (ur. 1816) i Maria (II) (ur. 1819), z drugiego Katarzyna (ur. 1830).

Od 1863 roku był nauczycielem w Ołbrachcicach. Z inicjatywy Jana Buczka powstała biblioteka szkolna w Ołbrachcicach, to na jego apel o nadsyłanie książek odpowiedzieli cieszyńscy księgarze z Galicji. Na-leżał do Czytelni Ludowej w Cieszynie i do Towarzystwa Naukowej Pomocy Księstwa Cieszyńskiego.

Dzięgielów, Leszna Dolna, Końska

Buczkowie mieszkali nie tylko w Trzanowicach. W urbarzu (spisie powinności) dla Dzięgielowa z 1770 roku pojawia się Jakub Buczek, właściciel gruntu chałupniczego pod numerem 16. W analogicznym zestawieniu dla Lesznej Dolnej z tego samego roku występuje Jerzy Buczek, właściciel gospodarstwa „póśiedlaczego” w Lesznej Dolnej nr 19. Była też linia Buczków z Końskiej (17 lipca 1808 roku Jerzy Buczek, wдовiec i chałupnik z Końskiej, poślubił Marię Sikorę z Lesznej Dolnej).

HAWIERZÓW SUCHA – Zapraszamy na koncert Zespołu Pieśni i Ruchu Niekoordynowanego Niezapominajki, który odbędzie się w ramach Nocy Kościołów dnia 7. 6. o godz. 17.00 w kościele ewangelickim

Z REDAKCYJNEJ POCZTY**Sukces uczennicy trzynieckiej podstawówki**

Sabina Szkucik, uczennica kl. IIb Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Gustawa Przechka z Polskim Językiem Nauczania w Trzyniecu została jednym z laureatów Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego pn. „Nasza flaga”.

Został on zorganizowany przez parafię pw. św. Mikołaja w Lublinie wspólnie z Fundacją Szczęśliwe Dzieciństwo w Lublinie. Konkurs organizowany był w dwóch kategoriach wiekowych: kl. I-III oraz IV-VIII, a uczestnikami mogli zostać także uczniowie polskich szkół poza granicami Polski. Tematów było sześć. Sabinka wykonała obrazek do tematu nr

● Doceniony przez jurorów rysunek autorstwa Sabiny Szkucik. Fot. ARC

3 – „Przedstaw swoją wizję artystyczną prezentującą polską flagę państwową w kontekście twojej

małej ojczyzny (miasta, regionu, województwa...). Wybrała Zaolzie. (TaSz)

CO NA ANTENIE**ŻYCZENIA**

Dnia 6 czerwca 2024 obchodzi 80. urodziny **pani inż. ANNA NAGY** z Mostów koło Jabłonkowa, obecnie zamieszkała w Karwinie Serdeczne życzenia zdrowia i pomyślności składają córki z rodzinami.

Gl-289

Jutro wyjątkowy dzień, ponieważ swoje 87. urodziny świętować będzie nasza Kochana Mamusia, Siostra, Ciocia, Babcia, Prababcia **WANDA WOJTAS** z Wędryni Składamy Jej życzenia Bożego błogosławieństwa, mocnego zdrowia i wszelkiej pomyślności. Córka Eugenia z mężem oraz wnuczki i wnuk z rodzinami.

Gl-128

ków w RC w czwartek 6 czerwca o godz. 17.00 do budynku biblioteki na Rynku Masaryka.

NYDEK – Zapraszamy na koncert Duo Lato & Zimka, który odbędzie się w sobotę 8 czerwca o godz. 19.00 w kościele ewangelickim.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 5 czerwca na spacer z Jilešovic przez Kozmickie Ptasie Łąki z małą wieżą widokową „Benešova Dolina”. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna do Ostrawy-Svinova o 8.41 przez Karwinę, o 8.45 przez Hawierzów, odjazd z Ostrawy-Svinova do Jilešovic (kierunek Opatów) o 9.41. Prowadzi Wanda Wągłas, tel. 604 949 481.

▲ zaprasza 8 czerwca na wycieczkę autokarową do Katowic-Nikiszowca i Ogrodów Kapiasa. Cena za przejazd autobusem 280 koron. Zgłoszenia wraz z opłatą przyjmuje kierownik wycieczki Barbara Buława (tel. 606 937 459). Odjazd autobusu z Karwiny o 7.40, z Cz. Cieszyna o 8.00. Zwiedzanie Nikiszowca z przewodnikiem w dwóch grupach od godz. 10.00 do 11.30. Zwiedzanie Ogrodów Kapiasa indywidualnie od 13.00. Można skorzystać z restauracji, zrobić zakupy w sklepie ogrodniczym. Są wolne miejsca, zapraszamy.

▲ zaprasza 11 czerwca na wycieczkę z Morawki ścieżkami nieznakowanymi na Sławiczu, a dalej już ślaskimi turystycznymi na Łacznów i do Łomnej Górnej-Sałajki – 11,5 km. Dojazd autobusem do Morawki-Sławiczu o 8.33. Odjazd autobusu z Karwiny-Uniwersytet o 6.22, przesiadka w Cz. Cieszynie o 6.50, przesiadka Dobra-Centrum o 8.02. Odjazd autobusu z Jabłonkowa o 6.30 z przesiadką we Frydku-Mistku, rest. U Gustlička o 7.55. Prowadzi Martina Šotek, tel. 737 854 960.

▲ Sekcja **kolarska „BŚ”** zaprasza w niedzielę 9. 6. na wycieczkę pod nazwą „Z Mostów do Cieskiego Cieszyna”. Start planowany jest o godz. 10.00 z dworca kolejowego w Mostach k. Jabłonkowa. Pociąg z Karwiny odjeżdża o godz. 9.01, z Cz. Cieszyna o godz. 9.18, a z Trzynieca-Centrum o godz. 9.30. Wycieczkę poprowadzi Jan Sikora. Bliższe informacje o wycieczce i trasie na stronie Beskidu Śląskiego <https://www.ptts-beskidslaski.cz/k4>.

INFORMATOR**Zabawa na trójstyku**

W sobotę 8 czerwca na trójstyku odbędzie się druga edycja wydarzenia pod nazwą Dziewięćsił Festiwal. Jak zapowiadają organizatorzy, będzie coś dla ciała i ducha.

Zabawa w Jaworzynie, na styku granic polskiej, czeskiej i słowackiej rozpocznie się o godz. 16.00, kiedy to swoje podwójne otworzą lokalni wytwórcy, także ci skupieni w Mińskokoronie Gorolsko Swoboda, którym przyznano prawo do używania marki „Gorolsko Swoboda produkt regionalny”. Rozpocznie się tak-

że gra terenowa „Skarby Trójwsi”. Godzinę później przyjdzie czas na przegląd gajdoszy i dudziarzy „Ocalić od zapomnienia”. Od 18.00 ciąg dalszy muzykowania oraz wspólna ja-jejcznica. Z kolei na 20.00 zaplanowano koncert zespołu Megitza. Impreza zakończy się potancówką, której początek przewidziano na 21.30.

Na miejscu będzie można skosztować nie tylko jajecznicy oraz kiełbasek pieczonych na ognisku, ale także potraw przygotowanych przez koła gospodyń wiejskich działające na terenie gminy Istebna. (wot)

WSPOMNIENIA

Dnia 3 czerwca minęła 30. rocznica śmierci naszej Kochanej **śp. IRENY GAŁUSZKOWEJ** z domu Michejda zaś 12. 6. przypada 40. rocznica śmierci Jej Brata **śp. LEONA MICHEJDY** Z wdzięcznością wspominają najbliżsi.

Gl-290

Kto w sercu żyje, nigdy nie umiera...
Dnia 6 czerwca 2024 obchodziliby 95. urodziny nasza Droga Mamusia **śp. MARTA WOJTYŁOWA** z Bukowca Z kolei 21 marca 2024 obchodziliby 95. urodziny nasz Tatus **śp. JÓZEF WOJTYŁA** z Bukowca O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami.

Gl-288

NEKROLOGI

Dziękujemy z głębi serca wszystkim, którzy złożyli nam kondolencje z powodu śmierci naszej Drogiej

śp. WANDY TOMICZEK
Córki z rodzinami.

Gl-286

Aktor, który niejedną raz skradł show...

95 lat temu, 28 maja 1929 roku, urodził się Leszek Herdegen, wykonawca „Balady o małym rycerzu”. Grając drugoplanowe role w filmach i serialach, potrafił skraść show – m.in. w „Stawce większej niż życie”, „Faraonie”, „Potopie” i „Polskich drogach”.

„Leszek Herdegen. Tajemnica śmierci aktora „Polskich dróg” – tak zatytułował rocznicowe wspomnienie o nim „Fakt”. Faktycznie jednak w liczących 11 odcinków „Polskich drogach” Herdegen wystąpił tylko w pierwszym z nich. Zagrał tam epizodyczną rolę majora Leona Korwina, który ciężko ranny, nie mogąc towarzyszyć swojemu odziałowi, popelnia samobójstwo.

Z 18 odcinków „Stawki większej niż życie” widzowie zapamiętali trzy postacie – Hansa Klossa, Hermana

Brunnera i... porucznika Erika von Vormanna, wygłaszającego słynną kwestię o kasztanach na placu Pigalle. Kreując Klossa Stanisław Mikulski wystąpił we wszystkich odcinkach, Emil Karewicz – czyli Brunner – w pięciu, natomiast Herdegen jako von Vormann tylko w jednym – jedenastym. Jak podkreślił krytyk Jan Klossowicz w audycji Iwony Malinowskiej w radiowej Dwójce z 2010 roku, Herdegen został zapamiętany na równi z głównymi bohaterami serialu.

– Został mi w pamięci, bo był ironiczny. On się bawił w tej roli. Później mi się zresztą do tego przyznał – wspominał.

Urodził się w Poznaniu, był synem Mieczysława Herdegena, ekonomisty i Marii z Munnichów. Dzieciństwo do 1939 r. spędził w Toruniu, z 18 odcinków „Stawki większej niż życie” widzowie zapamiętali trzy postacie – Hansa Klossa, Hermana

skim. Po wojnie uczył się w krakowskim Gimnazjum i Liceum im. Sienkiewicza. Jak podaje „Encyklopedia teatru polskiego”, w 1946 r. debiutował jako literat w piśmie „Młoda Rzeczpospolita”, publikował też wiersze i artykuły w innych periodykach. W roku szkolnym 1948/49 występował w teatrze młodzieżowym i w zespole amatorskim przy Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych.

Dyplom aktorski w krakowskiej PWSA (później PWST, a obecnie Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie – przip. PAP) uzyskał w 1953 r. Wraz z grupą absolwentów pod kierunkiem Lidii Zamkow – późniejszej drugiej żony – zaangażował się do gdańskiego Teatru Wybrzeże, gdzie zadebiutował rolą studenta Łukina w „Barbarzyńcach” Maksyma Gorkiego; równocześnie był – wspólnie z Kon-

stantym Puzyrą – kierownikiem literackim teatru.

W 1969 r. ogólnopolski rozgłos przyniosła mu pieśń „W stepie szero-kim” z tekstem Jerzego Lutowskiego i muzyką Wojciecha Kilara rozpoczynająca każdy odcinek serialu „Przygody pana Michała” w reż. Pawła Komorowskiego. Utwór stał się później nieformalnym hymnem kibiców reprezentacji Polski w siatkówce. – Próbowałem wiele razy napisać piosenkę czy pieśń. Jedno, co mi się w miarę udało, z czego jestem bardzo dumny, weszło w repertuar fantastycznych meczów siatkówki w katowickim Spodku – mianowicie wstęp do „Przygód pana Michała”, pieśń „W stepie szero-kim”. To niezwykła satysfakcja – czuję się trochę autorem tych zwyciężych siatkarzy – wspominał Wojciech Kilar w 2007 r.

Herdegen wystąpił w ok. 20 filmach i serialach i licznych teatrach

● Leszek Herdegen. Fot. DailyMotion.com

televizji. Prócz tych, w których „kradł show”, warto przypomnieć główną – praktycznie niemą – rolę w telewizyjnym fantastycznym filmie grozy Piotra Szulkina „Oczy uroczone”. (PAP)

PROGRAM TV

WTOREK 4 CZERWCA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.45** Ranczo 8 (s.) **9.40** Komisarz Alex 2 (s.) **10.40** Ojciec Mateusz. Wyrok (s.) **11.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się oplaca (mag.) **12.55** Natura w Jedyńce. U wybrzeży Nowej Zelandii **3.14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Audykcje komitetów wyborczych **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.)

19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej)

Program, dzięki któremu można sprawdzić i jednocześnie wzbogacić wiedzę w zakresie aż stu dziedzin. Teleturniej składa się z trzech etapów. W pierwszym zawodnicy otrzymują po dwa pytania. Odpowiedź przynajmniej na jedno z nich umożliwi udział w drugim etapie. W kolejnej rundzie zawodnicy wyznaczają, który z przeciwników ma odpowiadać na kolejne pytanie...

19.30 Program informacyjny, pogoda, sport **20.18** Reporterzy **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.10** Człowiek z marmuru (film polski).

TVP 2

6.25 Z historii prawosławia w Polsce **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Mieszkać pięknie. Detale miejskie **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.05** Audykcje komitetów wyborczych **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia (mag.) **20.55** Bedziemy mieszkać razem (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Panorama **23.10** Izabela, królowa Hiszpanii (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda (s.) **6.50** Kuchenne rewolucje. Szklarska Poręba **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Sosnowiec **12.35** Ukryta prawda **14.40** Szpital (s.) **15.45** Doradca smaku (mag.) **15.50** Kuchenne rewolucje. Pszów **16.55** Ukryta prawda **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! (mag.) **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Romeo musi umrzeć (film USA) **23.55** Kuba Wojewódzki. Aleksandra Popławska i Magdalena Popławska (talk-show).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.20** Siatkówka mężczyzn. Liga Narodów, Polska - Bułgaria **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenie **13.10** Na ratunek 112 (s.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00**

Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Jack Reacher. Nigdy nie wracał (film koprt.) **22.40** Maksimum ryzyka (film USA).

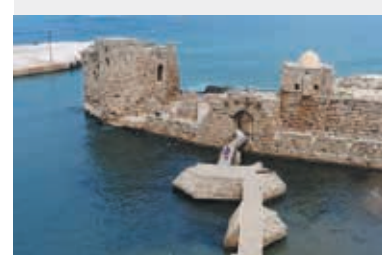
TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położne (s.) **9.55** Piosenki na jutro **10.10** Petr Kostka **11.40** Spoty wyborcze **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Rodzina Horaków (s.) **14.15** Spoty wyborcze **14.30** Hibernatus (film) **15.55** Wezwijcie położne (s.) **16.50** Podróż po Kuwejcie **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Modelarz (film) **21.55** Szkoda miłości **23.20** Miejsce zbrodni - Frankfurt (s.) **0.55** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.25** Wybórna SHOW **10.15** Spoty wyborcze

10.35 Krzyżakowie twierdzą wiary

Pod koniec XI wieku wybuchły trwające 200 lat krwawe walki o Ziemię Świętą. Aby przetrwać w tych coraz bardziej wrogich regionach, krzyżowcy budowali coraz bardziej imponujące i nie do zdobycia zamki.

11.30 Starożytnie budowle **12.25** Nie poddawaj się **12.50** Królestwo natury **13.15** Tajemnice jelenia europejskiego **14.10** Wspomnienia na Dzień D **14.55** Królowa czeskich rzeźb **15.15** Jak kręcono Ostatnie raje na Ziemi **16.05** Zaginione egipskie skarby **16.50** Wielka Brytania z lotu ptaka **17.45** Spoty wyborcze **18.05** Wspaniała Ameryka **18.55** Chroniony Qak **19.00** Na rowerze po Czechach **19.15** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Nieznana Elżbieta II **21.25** Franz Kafka - znany i nieznany **22.20** Egipt **23.15** Morderstwo w winie (s.) **0.00** Północnokoreańska dynastia.

NOVA
5.55 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.35** Złoty labeźdź (s.) **10.55** Detektywi Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Policja Modrava (s.) **21.40** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA
6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.30** Gorzki świat (s.) **10.40** Policja Hamburg (s.) **12.40** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.35** Komisarz Rex (s.) **14.35** Policja w akcji **15.35** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.40** 7 przypadków Honzy Dédka **0.05** Tak jest, szefie! **1.10** Policja w akcji.

ŚRODA 5 CZERWCA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Zrujnowani, odbudowani **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 8 (s.) **9.45** Komisarz Alex 2 (s.) **10.40** Ojciec Mateusz (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedyńce. U wybrzeży Nowej Zelandii **3.14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Audykcje komitetów wyborczych **17.55** Klan (s.)

18.25 Leśniczówka (s.)

Filmik, na którym widać, jak ktoś podrzuka Kacprowi i Zuzi narkotyki, trafia do Nowackiego. Dorota decyduje się zznać prawdę, że jej syn był z Majewską na imprezie. Mimo że udaje się oczyścić Zuzię i Kacpra z zarzutów, Kasia decyduje się wycofać z udziału w wyborach. Publikuje w sieci nagranie, na którym ogłasza rezygnację. Błażej spotyka się w Las Poście z Anielą. Wyjaśniają sobie nieporozumienia. Huryn niepokoi się stanem zdrowia Rej. Anieli proponuje mu pracę, nie mogąc znieść ciągłych błędów Małgosi.

19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.18** Reporterzy (mag.) **20.30** Debaty - wybory do Parlamentu Europejskiego **22.15** Gwiazdy.

TVP 2

6.20 Pożyteczni.pl **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Zrujnowani, odbudowani **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.05** Audykcje komitetów wyborczych **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia (mag.) **20.55** Bedziemy mieszkać razem (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Panorama **23.10** Izabela, królowa Hiszpanii (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Pszów, Esencja i Smak **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Gościna Słonsko **12.35** Ukryta prawda **14.40** Szpital (s.) **15.45** Doradca smaku (mag.) **15.50** Kuchenne rewolucje. Gdynia **16.55** Ukryta prawda (s.) **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Scigane (film koprt.) **23.35** Super 8 (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenie **13.10** Na ratunek 112 **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze

(s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.00** Poznaj moich rodziców (komedia USA) **22.25** Klik. I robisz, co chcesz (komedia USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położne (s.) **10.05** Co umiały nasze babcie **10.35** My, uczeszczejacy do szkoły (s.) **11.40** Spoty wyborcze **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Rodzina Horaków **14.20** Łobuziaki (film) **15.50** Wezwijcie położne (s.) **16.45** Pełne gniazdo w województwie parubickim **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Zandarmskie humoreski (s.) **21.10** 13. komnata Halki Trześniakowej **21.35** Bilans **22.05** Kobry i zakrońce (film) **23.55** Sisi (s.) **0.50** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Wspaniała Korea Południowa **9.25** Spoty wyborcze **9.45** Egipt **10.35** Południowy zachód Portugalii: wybrzeże bocianów **11.30** Królowa czeskich rzek **11.50** Moja **12.15** Jak kręcono Ostatnie raje na Ziemi **13.15** Tajemnice jelenia europejskiego

13.55 Północnokoreańska dynastia

Absolutnie niemożliwe jest zrozumienie sposobu myślenia Kim Dzong Un i przewidzenie jego działań bez znajomości historii jego ojca i dziadka. Trzej mężczyźni z jednej rodziny rzadzili „swoim” krajem, z drugiej przeciwstawiali się całemu światu.

14.45 Duże maszyny **15.30** Fortepian, marzenia i wyrzeczenia **16.25** Klucz **16.55** Franz Kafka - znany i nieznany **17.50** Trabantem z Australii do Azji **18.20** Nieugięty archipeląg **19.15** Babel **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Piękne kraje z lotu ptaka **21.00** W kamperze po Polsce **21.30** Sama w połogu **22.00** Lotnicze katastrofy **22.45** Mój ojciec Josef Zeman **23.40** Życie z Hitlerem **0.30** Lwie kości.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.40** Ulica (s.) **9.45** Spece (s.) **10.50** Detektywi Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zamienimy się żonami **21.40** Survivor Czechy i Słowacja (reality show) **23.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.15** Zoo (s.) **10.35** Policja Hamburg (s.) **12.35** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **14.35** Policja w akcji **15.35** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.40** Show Jana Krausa **23.50** Tak jest, szefie! **0.55** Policja w akcji.

CZWARTEK 6 CZERWCA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze

7.30 Dobre historie. Hipoterapia pod Aniołami

Koń jest symbolem siły, wytrwałości i szlachetności. W literaturze i sztuce często pojawia się jako wierny towarzysz bohaterów, uosabiając wierność, odwagę i niezłomność ducha. W Ośrodku Rekreacji Konnej „Pod Aniołami” w Mysłęcinku, gdzie stanęło mobilne studio Dobrych Historii te piękne zwierzęta przede wszystkim pomagają w rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością.

8.00 Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 8 (s.) **9.45** Komisarz Alex 2 (s.) **10.40** Ojciec Mateusz (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się oplaca **12.55** Natura w Jedyńce. U wybrzeży Nowej Zelandii **3.14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo **17.00** Teleexpress **17.20** Audykcje komitetów wyborczych **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.18** Reporterzy **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.10** Ojciec Mateusz **30** (s.) **22.05** Sprawa dla reportera **23.00** Gala Teraz Polska 2024 **23.25** Kompania nieznanych.

TVP 2

6.25 Operacja zdrowie **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Msza Kościoła Polskokatolickiego w Warszawie **12.05** Barwy szczęścia (s.) **12.35** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** Zabójczy (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.05** Audykcje komitetów wyborczych **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.50** Postaw na milion (teleturniej) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Panorama **23.00** Izabela, królowa Hiszpanii (s.) **23.50** Hala odlotów (talk-show).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Gdynia **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Chrzanów **12.35** Ukryta prawda **14.40** Szpital (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje. Kraków **16.55** Ukryta prawda **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Milionerzy (teleturniej) **21.35** Kuchenne rewolucje. Górki Wielkie **22.40** Pięćdziesiąt twarzy Greya (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Na ratunek 112 **12.20** Siatkówka mężczyzn. Liga Narodów, mecz. Polska - Turcja **14.40** Dlaczego ja? **15.50**

PROGRAM TV

CO W KINACH

CZ. CIESZYN - Central: The Strangers (4, godz. 17.30); Arka Noego (5, godz. 16.30); Podarunek Freya (7, godz. 16.30); Łaska na zakązku (7, godz. 18.00).

HAWIERZÓW - Centrum: Princena na hrášku (4, 5, godz. 17.00); Other People's Children (4, godz. 18.00); Królestwo planet małp (4, 5, godz. 19.00); Kaskader (5, godz. 9.30); Perfect Days (5, godz. 18.00); Wonka (6, godz. 17.00); Łaska na zakązku (6, godz. 18.00); The Watchers (6, godz. 19.30).

JABŁONKÓW: Sładký život (4, godz. 17.00, 19.30).

KARWINA - Centrum: Królestwo planet małp (4, godz. 18.00); Gump - jsme dvojka (5, godz. 15.00); Arka Noego (5, godz. 17.30); Furiosa: Saga Mad Max (5, godz. 19.30); Bad Boys: Ride or Die (6, godz. 17.30); The Watchers (6, godz. 20.00).

KARWINA - Ex: Saint Omer (6, godz. 18.00).

TRZYNIEC - Kosmos: Jedeme na teambuilding (4, godz. 17.30); Priscilla (4, godz. 19.45); Indiana Jones i artefakt przeznaczenia (5, godz. 17.30); Kaskader (5, godz. 20.30); The Watchers (6, godz. 17.30); Furiosa: Saga Mad Max (6, godz. 19.45).

CO W TEATRZE

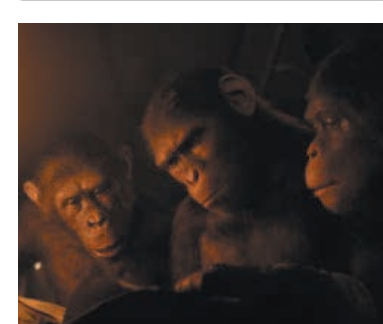
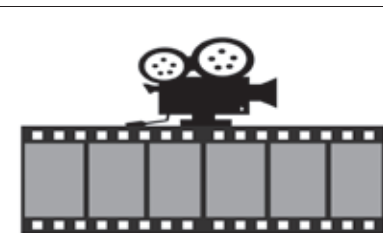
SCENA POLSKA - TRZYNIEC: Osem kobiet (4, godz. 19.00); **▲ KARWINA:** Osem kobiet (5, godz. 19.00); **▲ ORŁOWA:** Kogut w rosole (6, godz. 19.00); **SCENA BAJKA - CZ. CIESZYN:** O Jeničkovi a Mařence (4, godz. 8.30); **▲ O Jasiu i Małgosi** (4, godz. 10.00).

CO W STREAM-IE

„Szadz” to thriller z wątkiem kryminalnym w tle. W tej opowieści zagadki nie stanowi jednak tożsamość mordercy, a motyw jego działania. Co łączy sprawcę z komisarz prowadzącą śledztwo? Dlaczego wszystkie ofiary to głęboko wierzące młode dziewczyny? Wyścig z czasem trwa. Czy komisarz Polkowska trafi na ślad mordercy i zapobiegnie kolejnym zbrodniom? Każdy odcinek

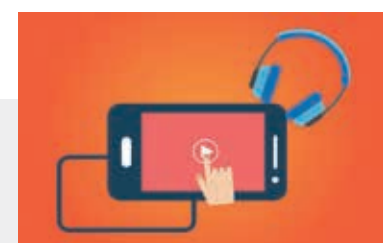

Gdzie obejrzeć: HBO Max

W świecie zdominowanym przez żyjące w harmonii małpy ludzie zostali zepchnięci na margines. Gdy nowy przywódca małp buduje swoje imperium, młody samiec wyrusza w niezwykle trudną podróż, która zmieni jego dotychczasowe wyobrażenie o przeszłości, a nowe decyzje wpłyną na przyszłość zarówno małp, jak i ludzi.

CIESZYN - Piast: Garfield (4-6, godz. 15.30, 17.30); Jedno życie (4, 5, godz. 19.30).

odkryje przed widzami część prawdy o tym, co łączy policjantkę z Piotrem Wolnicznikiem (Maciej Stuh) - religioznawcą, pozornie wzorowym mężem i ojcem, który w okrutny sposób pozbawia życia swoje ofiary!

»Encyklopedia getta warszawskiego«

• Konferencja prasowa w Żydowskim Instytucie Historycznym w Warszawie. Zdjęcie: Facebook Żydowskiego Instytutu Historycznego.

Ponad 2 tysiące haseł w wersji internetowej i 50 zagadnień w wersji książkowej zawiera „Encyklopedia getta warszawskiego”, która jest już dostępna w księgarniach.

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1				
2		/		
3			/	
4				

- metalowy surowiec wtórny
- hokejówki, figurówki lub panczyny
- przysmak konia
- gryzoń kojarzony z komputerem.

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

	1	2	3	4
1				
2		/		
3			/	
4				

- bywa dzielony na czworo
- nóżka szczeniaka
- jednostka pływająca pod banderą wojenną, należąca do marynarki wojennej państwa
- Eisaku (zm. 1975 r.), japoński polityk, noblista.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
SATO

KWADRAT MAGICZNY

Rozwiązaniem dodatkowym jest nazwa znanej miejscowości wypoczynkowej nad Pilicą, na terenie dawnej Puszczy Pilickiej. Posiada dobre warunki klimatyczne. W jej okolicach odbywały się polowania, w których uczestniczyli królowie polscy, carowie rosyjscy i prezydenci Polski międzywojennej. Podczas zaborów tereny te należały do Królestwa Polskiego, którego władcami byli carowie rosyjscy. W 1885 roku wybudowano tu rezydencję Cara Aleksandra III. Od tego czasu gościło tu wiele koronowanych głów z całej Europy. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę miejscowość była letnią rezydencją prezydentów Stanisława Wojciechowskiego i Ignacego Mościckiego...

Pionowo i poziomo jednakowo:

- biała substancja do zębów
- „jeśli chodzi o” w języku indonezyjskim
- ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- bezdolny, włóczęga, włóczykij
- konfederacja plemion beduińskich.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ADAPUN

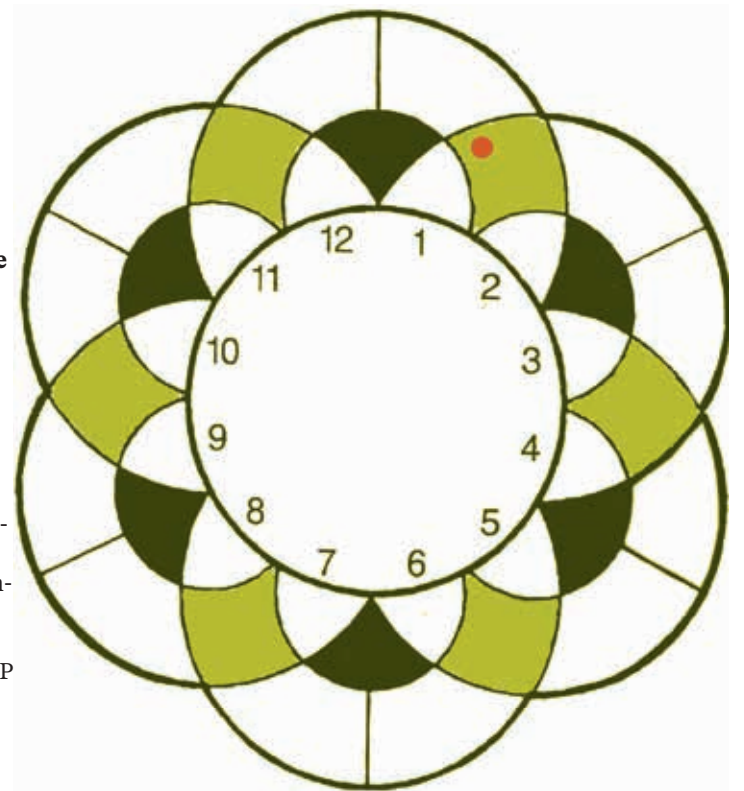
	1	2	3	4	5
1					
2		/			
3					
4				/	
5					

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, położonego w województwie lubelskim, w powiecie krasnostawskim. Uzyskało ono lokację miejską w 1750 roku, pozbawione prawa miejskiego w 1869 roku, od 2022 roku jest ponownie miastem...

- 4. granica między polami uprawnymi
- 6. dzieło sztuki wykonane w kamieniu, drewnie, gipsie
- 8. zdrobnienie od męskiego imienia Zbigniew
- 10. antonim dawcy
- 12. coś o niskiej wartości, oferowane z konieczności lub z litości
- 2. Artur, aktor znany m.in. z seriali „Ranczo”, „Miodowe lata”.

Wyrazy trudne lub mniej znane: OCHŁAP

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 14 czerwca 2024 r. Nagrodę z 21 maja otrzymuje **Maria Chraścina z Czeskiego Cieszyna-Mostów**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 21 maja:
GRAT, RZUTKA, ATKINS, TASS

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 1 maja:
KOSZ, OPERA, KRUKI, ZAIR

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 21 maja:
BYTOM

Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 21 maja:
BROŃSK